

Samen verantwoordelijk - iedereen sterker

BEN ondersteunt de regionale expertteams (RETs) in Brabant en Zeeland bij het organiseren van de best passende hulp voor kinderen en gezinnen die nú vastlopen en tussen wal en schip vallen.

Voor straks werkt BEN, samen met de RETS, aan de ontwikkeling van een beter jeugd-hulplandschap.

‘Samen verantwoordelijk – iedereen sterker’ is ons motto. Over de grenzen van organisaties, wetten en andere hokjes en vakjes heen.

In deze netwerk UPDATE lees je over ontwikkelingen binnen het netwerk van RET+BEN.

Contact

Netwerk coördinator

Ingrid van Gool
ingrid@in-project.nl

Communicatieadviseur

Nadine Rozenberg
nadine@opendeuren.nl

Netwerkondersteuner

en junior onderzoeker
Eva van den Berge
vandenberge.ej@gmail.com

Handreiking met concrete handvatten gereed

Wanneer en hoe willen we de GVA inzetten in Brabant en Zeeland? Dat was de startvraag voor de Handreiking GVA. Het document geeft organisaties en professionals handvatten om deze vragen te beantwoorden, met oog voor de meerwaarde van het inzetten van GVA én de haalbaarheid voor de hulpverleners en de betrokken gezinnen in de praktijk.

[Lees het hele artikel](#)

DÁÁROM EEN GEDEELDE VERKLARENDE ANALYSE (GVA):

- beter passende en tijdige hulp aan gezinnen;
- hulp die beter is van kwaliteit en korter nodig is;
- minder kinderen uit huis geplaatst.

 62 Gedragswetenschappers geschoold – en we gaan door

1 november online bijpraatsessie!

Eerste verkennend onderzoek vertelt: aandacht nodig voor randvoorwaarden

Ja, een GVA helpt ouders en jongeren meer eigenaar te maken van de analyse en de vervolgstappen. Ja, een GVA helpt bij het gericht inzetten van hulp die helpt. Tegelijkertijd noemen professionals het gebruikte model (het Gronings model van Molendrift) ‘niet helpend’ en ‘te ingewikkeld qua taalgebruik’. Zij maken ook duidelijk dat de randvoorwaarden om samen een GVA te kunnen maken op orde moeten zijn. Onder meer: voldoende tijd en ruimte om het te doen en met voldoende begeleiding, begrijpelijke taal en helder beleid.

Dit zijn de eerste bevindingen uit het onderzoek in opdracht van BEN. De rapportage volgt later dit jaar.

 Netwerkverbinder GVA gevonden

Hoe werken we aan de juiste randvoorwaarden?

Een aantal risico's en randvoorwaarden zijn duidelijk. Het is ook nog nodig om knelpunten verder te analyseren en hiervoor tot gezamenlijke oplossingen te komen. BEN ondersteunt onder meer met een Netwerkverbinder GVA, een Handreiking, scholing, het inzetten van een kwaliteitsmonitor en ontwikkelgeld voor regioplannen om het werken met de GVA te kunnen borgen.

[Lees het hele artikel](#)

62 Gedragswetenschappers geschoold – en we gaan door

De scholing van professionals heeft zich ontwikkeld van tien theoretische (oefen)sessies van een dagdeel naar een opleiding van tweeënhalve dag. Inmiddels zijn 62 wetenschappelijk opgeleide professionals geschoold; dertig zijn nu bezig met de scholing.

In de regio's Zuidoost Brabant (Helmond, Samen voor Jeugd), Noordoost Brabant en West-Brabant West lopen pilots om te onderzoeken hoe ook hbo-geschoolde professionals hun bijdrage kunnen leveren aan de GVA.

Netwerkverbinder GVA gevonden

BEN streeft naar een gedeelde visie op het inzetten van de GVA en een gemeenschappelijke taal. Een netwerkverbinder GVA is daarvoor onmisbaar: een gedreven, vasthoudende en verbindende professional die in kaart brengt welke initiatieven organisaties en samenwerkingsverbanden in de verschillende regio's ontplooiën op het gebied van de GVA. En die de verbinding daartussen tot stand brengt.

Als alles rond is met de netwerkverbinder GVA, laten we weten wie het is geworden.

Handreiking met concrete handvatten gereed

Wanneer en hoe willen we de GVA inzetten in Brabant en Zeeland? Dat was de startvraag voor de Handreiking GVA.

Het document geeft organisaties en professionals handvatten om deze vragen te beantwoorden, met oog voor de meerwaarde van het inzetten van GVA én de haalbaarheid voor de hulpverleners en de betrokken gezinnen in de praktijk.

De handreiking beschrijft wat een GVA is, welke modellen er zijn en hoe het gekozen model in Brabant (het Gronings model van Molendrift) toe te passen is in specifieke situaties in de praktijk. Ook heeft de handreiking aandacht voor de aandachtspunten voor het succesvol inzetten van een GVA. Daarmee gaat het document in op de behoefte aan het creëren van de juiste randvoorwaarden, zoals die uit het eerste verkennend onderzoek naar de toepassing van de GVA komt.

Het is een groeidocument. De inhoud van de handreiking zal waar nodig worden aangepast naar aanleiding van nieuwe ervaringen en ontwikkelingen, zoals de uitkomsten van verschillende onderzoeken die momenteel worden uitgevoerd, landelijk maar ook vanuit BEN.

Bekijk de Handreiking GVA

Opgesteld in opdracht van BEN door Liesbeth van Hoof en Ulrike Haers, beiden Gz-psycholoog/Orthopedagoog Generalist, in samenwerking met de klankbordgroep GVA en het onderzoeksteam van BEN.

Hoe werken we aan de juiste randvoorwaarden?

Een aantal risico's en randvoorwaarden zijn duidelijk. Het is ook nog nodig om knelpunten verder te analyseren en hiervoor tot gezamenlijke oplossingen te komen.

1 Randvoorwaarden zijn **TIJD EN RUIMTE**. Zowel om een GVA kwalitatief goed uit te voeren, als om het nieuwe model eigen te maken en een nieuwe werkwijze te ontwikkelen – en oude gewoonten en patronen af te leren. Het gaat om voldoende uren én de *beschikbaarheid* van voldoende en bekwaam personeel. *BEN staat voor de beweging naar een lerende cultuur, waarin deze ontwikkeltijd en ruimte beschikbaar zijn. Het kost tijd om dit te organiseren. De Netwerkverbinder GVA van BEN kan hierin een rol spelen. Onder meer via de Leading Coalition Brabant zijn we met wethouders, managers, directeuren en bestuurders van gemeenten, veiligheids- en zorgpartijen in gesprek over het beschikbaar maken van voldoende tijd en ruimte. Daarnaast stelt BEN ontwikkelgeld beschikbaar voor het maken van regioplannen om het werken met een GVA in de regio te kunnen gaan borgen.*

2 De meerwaarde van een GVA staat of valt met de **KWALITEIT VAN DE UITVOERING**. Snelle of 'light'-versies zijn uit den boze. *Wat de bijdrage van BEN betreft: zie punt 1. Daarnaast werkt BEN aan een kwalitatieve toetsing van de GVA. De eerste gesprekken zijn hierover gevoerd met BEN Gelderland, dat een kwaliteitsmonitor GVA heeft ontwikkeld.*

3 Ook de **KWALITEIT VAN SCHOLING**, training en begeleiding moet van hoog niveau zijn en blijven. Er is een gedegen training nodig om het model te leren kennen en ermee te oefenen om het goed in praktijk te kunnen brengen. Net als supervisie en jaarlijkse terugkomdagen om de kwaliteit te blijven borgen. Daarnaast zijn er **VOLDOENDE TRAINERS** nodig om komend jaar in iedere regio grote stappen te kunnen maken in de uitvoering van GVA. *BEN biedt scholingen aan en werkt aan het vervolgtraject van supervisie en terugkomdagen in samenwerking met Molendrift. Daarnaast werft BEN actief trainers.*

4 De **EXPERTISE VAN EEN GEDRAGSWETENSCHAPPER (GW)** is noodzakelijk om een GVA op juiste wijze uit te voeren. Deze prikkelt de andere professionals met vragen vanuit een ander perspectief en ondersteunt om tot gezamenlijke getoetste hypothesen te komen over het ontstaan, in stand houden, versterken en verminderen van de problemen. De rol van de gedragswetenschapper is belangrijk, vanwege diens vermogen om overstijgend te denken bij complexe vraagstukken in combinatie met wetenschappelijke kennis. *BEN organiseert de scholing van gedragswetenschappers.*

5 De expertise van jeugd-/gezinsprofessionals betreft de gespreksvoering en relatie-opbouw met de gezinnen. Een **SAMENWERKING TUSSEN GEDRAGSWETENSCHAPPER EN JEUGDPROFESSIONAL**, waarbij beide expertises benut worden, is essentieel om kwalitatief goede GVA's uit te voeren. *BEN ondersteunt pilots in een aantal jeugdhulpregio's om deze samenwerking te beproeven.*

6 Er is behoefte aan **HANDVATTEN OM TE BEPALLEN WANNEER EN HOE JE EEN GVA UITVOERT** en hoe je de GVA kunt **INPASSEN IN BESTAANDE WERKPROCESSEN**. *BEN reikt deze handvatten aan in de handreiking, opgesteld met de kennis en ervaring van nu in de praktijk van nu. Deze zullen we blijven ontwikkelen, simpelweg omdat onze kennis en ervaring zich verder ontwikkelt en de praktijk steeds verandert.*

7 **BORGING IN DE REGIO'S EN ORGANISATIES**. Aanstellen van 'aanjagers' binnen de regio en organisaties: opstellen regioplan en periodieke evaluaties op de verschillende aspecten binnen de eigen organisatie of tussen organisaties, waarbij een 'aanjager' de kar trekt. Een criterium voor of het goed gaat is de vraag of er beweging ontstaat en of je het samen eens bent. *BEN stelt een Netwerkverbinder GVA aan en stelt ontwikkelgeld beschikbaar voor regioplannen.*

8 **DOORONTWIKKELING TOEPASSING, SCHOLING EN IMPLEMENTATIE GVA**. *Stichting Beweging van 0, Rijksuniversiteit Groningen en Radboud Universiteit Nijmegen voeren een driejarig wetenschappelijk onderzoek uit naar de implementatie van de GVA: werkt de GVA? Hoe dan? En wat zijn de randvoorwaarden? BEN draagt bij door onze bevindingen in het werken met de GVA te delen. Daarnaast heeft het onderzoeksteam van BEN een verkennend onderzoek gedaan naar de toepassing van de GVA in Brabant en Zeeland (zie ook pagina 1).*

Experimenteren en leren

RVDK IN HART VAN BRABANT GAAT SCHOLEN EN EXPERIMENTEREN

Vanuit de Proeftuin Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming regio Hart van Brabant zijn afspraken gemaakt met de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) in deze regio. De RvdK is bereid te verkennen of en hoe een GVA de samenwerking met Veilig Thuis en GI (Gecertificeerde Instellingen: Jeugdbescherming, William Schrikker Groep en Leger des Heils) voor gezinnen kan verbeteren.

- Een aantal gedragswetenschappers uit het gebiedsteam van de regio Hart van Brabant nemen samen met Veilig Thuis, GI en Amarant deel aan de scholing GVA. Deze start op 11 oktober.
- De partijen verkennen samen hoe zij kunnen samenwerken in het uitvoeren van hun onderzoeken, die ze nu apart van elkaar en vanuit een eigen positie en verantwoordelijkheid uitvoeren. Zitten daar dubbelingen in? Kunnen partijen hun voordeel doen met (unieke) uitkomsten uit de onderzoeken en analyses van een ander? En hoe kan de GVA hierin van waarde zijn?
- De volgende stap is samen te onderzoeken of en hoe onderzoeken en analyses geïntegreerd kunnen worden, zodat een gezin met één doorlopend onderzoek te maken krijgt. En niet met drie verschillende.
- RvdK is bereid om te verkennen hoe GVA ingezet kan worden bij een raads melding. Bij toestemming kan RvdK de GVA doorsturen naar de GI, die vervolgens haar analyse verder kan bouwen op wat er reeds al gedaan is.

Pilot 'Versterken analyse in Toegang'

De Regio West-Brabant West wil de GVA inzetten om de analyse door de Toegang te versterken.

- Alle jeugdhulpprofessionals van de toegangsteams in de gemeenten volgen een scholing: een theoretische ochtend, twee leer- werksessies en vervolgens coaching on the job.
- Ook hbo-opgeleide professionals doen mee. Oorspronkelijk is de bedoeling van de GVA volgens het Gronings model van Molendrift dat die wordt uitgevoerd door wetenschappelijk (plus) opgeleiden. De regio beproeft hoe ook hbo-opgeleide professionals een waardevolle bijdrage aan de GVA kunnen leveren en hoe het beste samengewerkt kan worden met een gedragswetenschapper bij uitvoering van een GVA.
- De eerste ervaringen zijn onder meer dat de GVA een interventie op zichzelf is. De gesprekken met het gezin maken dat hulpvragen 'oplossen' door nieuwe inzichten en dat de vraag achter de vraag meer op tafel komt. Een GVA maken kost op korte termijn meer tijd, maar levert op langere termijn veel op.

Experimenteren met de samenwerking tussen gedragswetenschappers en jeugdprofessionals

Als je de bedoeling en denk- en werkwijze van de GVA breed wilt verspreiden, is het goed dat ook de jeugdhulpprofessionals van gemeentelijke toegangsteams geschoold worden. Hoewel het Gronings model van Molendrift oorspronkelijk voorschrijft dat alleen wetenschappelijk (plus) opgeleide experts de scholing volgen, heeft BEN besloten de regio's die daar om vragen de kans te geven te experimenteren met het opleiden van hun jeugd- en gezinsprofessionals, die doorgaans een hbo-opleiding gevolgd hebben.

In Zuidoost Brabant zijn een aantal jeugd- en gezinsprofessionals in beide subregio's ('10 voor de Jeugd' en 'Samen voor de Jeugd') opgeleid in het werken met een GVA. In '10 voor de Jeugd' worden nog vier (gemengde) scholingen met jeugd-/gezinsprofessionals en gedragswetenschappers gepland met lokale teams.

REGIOPLANNEN VOOR BORGING

In de regio's Hart van Brabant (onder meer met Toegang Tilburg) en Noordoost Brabant heeft BEN gesprekken gestart over de verdere borging van het werken met de GVA: hoe kunnen daarvoor de benodigde regioplannen gemaakt worden? BEN stelt hiervoor ontwikkelgeld beschikbaar.